

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

№91, 28 квітня – 5 травня 2022

НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ РЕПРЕСІЇ ТА ЗНИЩЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ

Російські війська тимчасово взяли під свій контроль обласний центр та низку населених пунктів Херсонської області та, за даними Генштабу ЗСУ, хочуть вийти на адмінкордон регіону. Херсон – єдиний обласний центр, який росіянам вдалося захопити від початку повномасштабного вторгнення, в області продовжуються репресії проти мирного населення. Історію однієї із загиблих мешканок Херсона [розповідає](#) українське видання "Бабель". З 1 травня в окупованій Херсонській області [планувалося](#) запровадження розрахунків у рублях.

На захоплених землях російські збройні сили [вивозять](#) та знищують медичну інфраструктуру, через це там не вистачає медиків, а мешканці не можуть отримати у лікарнях належну допомогу. Серед вивезеного – апарати штучної вентиляції легень для боротьби з COVID-19. Міністерство аграрної політики та продовольства України [зазначає](#), що окупаційними силами вивезено на територію Росії кілька сотень тисяч тонн зерна з тимчасово захоплених територій у Луганській, Донецькій, Херсонській та Запорізькій областях. У Херсонській області та частині Запорізької [відключено](#) від електропостачання обладнання операторів мобільного та інтернет-зв'язку для того, щоб залишити місцеве населення без доступу до правдивої інформації про хід війни та зробити російську пропаганду безальтернативним джерелом інформації. При цьому на інформаційних ресурсах Росії почали поширювати фейки, нібито

розпорядження вимкнути зв'язок дала українська влада. Зв'язок вдалося [відновити](#) лише за кілька днів, під'єднавши резервні канали живлення. Крім того, окупаційна адміністрація тимчасово окупованого Херсона [заявила](#), що планує заблокувати місцевим жителям доступ до соціальних мереж.

РОСІЯ РОЗГЛЯДАЄ МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ КВАЗІУТВОРЕННЯ "ПІВДЕННА РЕСПУБЛІКА" НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

У Росії розглядається сценарій створення квазіутворення під назвою "Південна Русь" на тимчасово захоплених українських територіях – про це йдеться у перехопленому документі, [оприлюдненому](#) проектом "Схеми" (Радіо Свобода). "Ми будемо свою державу на основі розуміння історичної та генетичної спорідненості та єдності триєдиного "російського" народу: українців, білорусів та росіян, братньої дружби та взаємодопомоги", — заявляють автори "маніфесту". Водночас у документі не уточнюється, на яких саме територіях України планується "створювати" цю "Південну Русь". За допомогою метаданих журналісти встановили, що, найімовірніше, документ було створено 16 квітня заступником голови центрального виконавчого комітету партії "Єдина Росія". Водночас російське пропагандистське агентство "РІА Новини" опублікувало [статтю](#) "Що Росія має зробити з Україною", де містяться заклики до проведення репресій та етнічних чисток серед українського населення. Радник Офісу президента України Михайло Подоляк [прокоментував](#) публікацію, зазначивши, що вона офіційно та публічно протоколює заклики до масового вбивства - військового злочину, що підлягає розслідуванню у міжнародних юрисдикціях.

У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗНАЙДЕНО ПОНАД 1200 ТІЛ ЗАГИБЛИХ МИРНИХ ЖИТЕЛІВ, ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Станом на 2 травня у Київській області [знайшли](#) 1202 тіла українських мирних жителів, які загинули від рук окупантів. Ще близько 300 людей зникли безвісти. Українські правоохоронці [назвали підозрюваних](#) у злочинах щодо мирних жителів Бучі Київської області. Про одного з них [розповідає](#) проєкт "Слідство.Інфо".

Фоторепортаж про те, як живе Буча через місяць після звільнення з-під окупації - [тут](#). Розповідь про те, що відбувається у селі Демидів Київської області, яке затопили, аби стримати просування російських загарбників – [тут](#).

4 травня відбулася презентація [проєкту](#) "Російські військові злочинці", який систематизував інформацію про понад 138 тисяч російських військових, присутніх в Україні, та скоєні ними злочини.

УКРАЇНА НАПОЛЯГАЄ НА ВКЛЮЧЕННІ ЖІНОК ДО СПИСКІВ ДЛЯ ОБМІНІВ ПОЛОНЕНИМИ

28 квітня між Україною та Росією відбувся сьомий [обмін](#) полоненими: звільнили 45 громадян України – 13 офіцерів та 20 солдатів (з яких 5 поранені), а також 12 мирних жителів. Ще один обмін [відбувся](#) 30 квітня, внаслідок нього в Україну повернулося 7 військовослужбовців та 7 цивільних осіб. Міністр реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук [зазначила](#), що Україна відмовлятиметься проводити обмін у разі, якщо до списків не буде включено жінок. Уповноважена Верховна Рада України з прав людини Людмила Денисова [зазначає](#), що ті, хто повернувся з російського полону, розповідають про приниження та нелюдські умови утримання.

ВІЗИТ ГЕНСЕКА ООН В УКРАЇНУ

29 квітня Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш відвідав Україну та зустрівся з президентом України Володимиром Зеленським. Під час зустрічі сторони [обговорили](#) продовольчу кризу, яку провокує Росія, розблокування портів України та ситуацію в Маріуполі. Антоніу Гутерреш наголосив на необхідності організувати евакуацію для мешканців заблокованого Маріуполя. Генсек Гутерреш [додав](#), що ООН у координації з урядом України може виплачувати громадянам України допомогу готівкою – до кінця травня такі виплати можуть отримати 1,3 мільйона українців.

США УХВАЛЯЮТЬ ЗАКОН ПРО ЛЕНД-ЛІЗ: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ БУДУТЬ ДОВГОСТРОКОВИМИ

28 квітня Палата представників США ухвалила [законопроєкт](#) про ленд-ліз та захист демократії в Україні. Його [підтримали](#) 417 представників і лише 10 проголосували проти. Тепер документ має підписати президент США Джо Байден.

У тексті документа йдеться про надання президенту США розширених повноважень щодо передачі або надання в оренду Україні оборонних засобів для захисту цивільного населення від російського військового вторгнення та задля інших цілей.

Як йдеться у [матеріалі](#) видання Politico, законопроєкт про ленд-ліз показує настрої в США та інших країнах Заходу. Там вважають, що зобов'язання щодо безпеки України мають бути довгостроковими. Як аналогічний закон допоміг перемогти Німеччину у Другій світовій війні й на що можна розраховувати зараз у [матеріалі](#) Hromadske.

ШОСТИЙ ПАКЕТ САНКЦІЙ ЄС ТА ПОСТУПОВА ЗАБОРОНА НА ІМПОРТ РОСІЙСЬКОЇ НАФТИ

4 травня у ЄС [представили](#) шостий пакет санкцій проти Росії. Документ містить перелік високопоставлених військових та інших осіб, які вчиняли військові злочини у Бучі Київської області, щодо яких запроваджено обмеження. Також пропонується відключити від SWIFT три російські банки, у тому числі і найбільший — "Сбербанк". Крім того, на території ЄС заборонять працювати трьом великим російським державним мовникам, які розповсюджують пропаганду. Bloomberg [вказує](#), що новий пакет санкцій передбачає і заборону росіянам на угоди з нерухомістю.

Окрім цього, Єврокомісія пропонує поступово заборонити імпорт російської нафти. The Wall Street Journal [повідомляло](#), що згідно з новими санкціями ЄС повинен відмовитися від закупівель російської сирої нафти протягом 6 місяців і припинити імпорт нафтопродуктів з РФ до кінця 2022 року. Угорщині та Словаччині, які дуже залежать від імпорту нафтопродуктів, дадуть 20 місяців, щоб поступово зменшувати російський імпорт. Водночас, спікер уряду Угорщини Золтан Ковач [заявив](#), що виступає проти нафтового ембарго, навіть попри дозвіл ЄС на відстрочку. При цьому Польща [планує](#) переконувати Угорщину підтримати санкції проти РФ, а також готова [допомогти](#) Німеччині відмовитися від російської нафти завдяки потужностям нафтопереробного заводу в Гданську. 4 травня міністр економіки Німеччини Роберт Хабек [оголосив](#), що Німеччина готова до ембарго на російську нафту.

Раніше видання The Guardian [підрахувало](#), що за два місяці повномасштабної війни в Україні Росія майже подвоїла прибутки від продажу енергоносіїв країнам ЄС, а найбільшим імпортером є Німеччина. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба [закликав](#) партнерів не зволікати з ембарго на російські енергоресурси, наголосивши, що ті, хто виступає проти цих кроків, фактично стають співучасниками злочинів Росії в Україні.

Щоб шостий пакет санкцій запрацював, його має затвердити Рада ЄС. Глава європейської дипломатії Жозеп [Боррель](#) висловив сподівання, що це може статися 10 травня.

Глава МЗС РФ Сергій Лавров [заявив](#), що на переговорах з Україною обговорюється, зокрема, питання зняття санкцій з Росії. Проте, це [спростував](#) радник голови Офісу президента України та член української делегації Михайло Подоляк.

Санкції, введені Заходом проти Росії у відповідь на її повномасштабне вторгнення в Україну, не будуть зняті доти, доки Москва не досягне мирної угоди з Україною на умовах останньої, [заявив](#) канцлер Німеччини Олаф Шольц.

Велика Британія [ухвалила](#) новий пакет санкцій проти Росії, що стосується 63 російських громадян та організацій, зокрема жержавної медіакомпанії ВДТРК, а також забороняє експорт британських послуг до Росії.

[Австралія](#) ввела санкції проти ще 110 осіб, серед яких 34 проросійські бойовики з так званих "Л/ДНР" та 76 депутатів Держдуми Росії.

ОБСТРИЛИ УКРАЇНСЬКИХ РЕГІОНІВ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

За останній тиждень тривали обстріли російськими військами Харкова та Харківської області. Внаслідок обстрілів [28](#) квітня щонайменше п'ять людей загинули й ще 11 — отримали поранення. До 5 травня українські збройні сили перейшли у [контрнаступ](#) у Харківській області. Про життя у Харкові [розповідає](#) BBC.

29 квітня ЗСУ звільнили від російсько-окупаційних військ село Руська Лозова у Харківській області – стратегічно важливий населений пункт, розташований на автомобільній трасі Харків – Білгород. Саме звідти війська Росії вели прицільний вогонь по цивільній інфраструктурі та житлових масивах Харкова під час окупації.

Внаслідок обстрілів Києва ввечері 28 квітня та потрапляння ракети по житловому 25-поверховому будинку [постраждали](#) 10 людей, у тому числі [загинула](#) журналістка Радіо Свобода. Обстріл розпочався відразу після того, як закінчилися переговори між президентом України Володимиром Зеленським та генеральним секретарем ООН Антоніу Гутеррешем в Києві.

29 квітня в Луганській області російськими збройними силами було розстріляно два евакуаційні [автобуси](#) в населеному пункті Попасна, згодом один з них було [знайдено](#) порожнім зі слідами крові, інший не був виявлений. Лише за 30 квітня російсько-окупаційні війська 19 разів відкривали вогонь по житлових кварталах міст та сіл [Луганської](#) області.

30 квітня російські війська завдали ракетного удару по Одеському [аеропорту](#), а 2 травня – по [Одесі](#), пошкоджено об'єкти інфраструктури міста, зокрема одну релігійну споруду. Є загиблі та поранені.

3 травня внаслідок обстрілу російськими окупантами Авдіївського коксохімічного заводу (Донецька область) загинули щонайменше 10 людей, ще 15 отримали поранення. Того ж дня внаслідок ракетного удару [пошкоджено](#) низку об'єктів інфраструктури у Львові, а також інфраструктурний об'єкт на [Закарпатті](#). Крім того, атаки були завдані по шістьох залізничних [станціях](#) в центрі та на заході України.

5 травня російська армія [обстріляла](#) Краматорськ, постраждали 25 людей. Пошкоджено 9 житлових будинків, школа та об'єкти цивільної інфраструктури.

Станом на ранок 5 травня Росія [втратила](#) у війні проти України приблизно 24 700 військовослужбовців. За [даними](#) розвідки Великої Британії, метою Росії на цей час є ключові міста – Одеса, Херсон та Маріуполь, які дозволять повністю контролювати доступ до Чорного моря та морські лінії зв'язку України.

У Пентагоні [заявили](#), що російські удари по важливих об'єктах інфраструктури мали на меті завадити постачанню Україні військової допомоги від Заходу, проте ці плани Росії не вдалися.

Радник керівника Офісу президента України Михайло Подоляк [заявив](#), що Україна захищатиме себе будь-яким способом, зокрема, завдаючи ударів по складах та базах на території Росії. Держсекретар США Ентоні Блінкен під час виступу в Сенаті [зазначив](#), що Україна має сама вирішувати, чи завдавати ударів по російським військовим об'єктам.

МАРІУПОЛЬ: ЕВАКУАЦІЯ МИРНИХ ЖИТЕЛІВ З "АЗОВСТАЛІ" НА НЕОКУПОВАНУ ЧАСТИНУ УКРАЇНИ, У СУСІДНІХ СЕЛАХ ДІЮТЬ РОСІЙСЬКІ ФІЛЬТРАЦІЙНІ ТАБОРИ

Увесь Маріуполь залишається заблокованим вже понад два місяці. За попередніми підрахунками місцевої влади, внаслідок дій Росії загинули 20 тисяч жителів.

На заводі "Азовсталь" у місті залишаються заблокованими українські військовослужбовці, а також низка мирних мешканців. У ніч на 28 квітня внаслідок авіабомбардувань там [завалилася](#) операційна: загинули поранені військові, яким надавали допомогу, близько 100 людей отримали повторні [контузії](#). 28 квітня в Пентагоні [зазначили](#), що частина російсько-окупаційних військ почала виходити з району Маріуполя, при цьому обстріл частини міста, що не знаходиться під контролем Росії, триває.

30 квітня в Росії [заявили](#) про евакуацію 25 людей з території заводу та ще десятка людей з будинків поряд, їхнє місцеперебування наразі невідоме. Раніше агентство Reuters [повідомило](#), що десятки цивільних вивезли з маріупольського заводу "Азовсталь" у колоні на автомобілях із символікою ООН у село Безіменне Донецької області за 30 кілометрів від Маріуполя. Цей населений пункт тимчасово контролюється окупантами.

1 травня з території "Азовсталі" розпочалася [евакуація](#) мирних жителів. Член переговорної групи з Росією Давид Арахамія [зазначив](#), що можливість евакуації мирних жителів з "Азовсталі" з'явилася вперше з початку блокади заводу, евакуацію провели за підтримки ООН та Міжнародного Комітету Червоного Хреста. Також 2 травня виїхали люди і з інших районів Маріуполя. А 3 травня до Запоріжжя [прибула](#) перша група цивільних українців, які виїхали 1 травня. 4 травня в рамках маріупольського гуманітарного коридору було евакуйовано 344 людини.

На території "Азовсталі" [залишаються](#) кілька сотень людей, у тому числі поранені, прикордонники, військові підрозділів ЗСУ, а також мирні жителі.

4 травня "Українська правда" з посиланням на джерела [повідомила](#), що росіяни прорвалися на територію заводу "Азовсталь", генштаб ЗСУ [підтвердив](#) поновлення наступу російських збройних сил. Заступник міністра оборони Ганна Маляр [підтвердила](#), що ситуація на заводі "Азовсталь" залишається складною.

Влада Маріуполя [отримала](#) подробиці та відеопідтвердження з фільтраційних таборів російсько-окупаційних військ у селах поряд із містом. Декілька тижнів тому всі чоловіки, що живуть у кількох районах – близько 2000 осіб – були примусово вивезені російськими збройними силами до села Безіменне та Козацьке для проведення "фільтрації". Особисті речі з собою взяти не дозволили, паспорти та інші документи для ідентифікації особи відібрали. Територію, де їх примусово розмістили, їм заборонено залишати без конвою російських військових.

ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Німецький парламент [схвалив](#) постачання важкого озброєння Україні. Документ під назвою "Захист миру та свободи в Європі — всебічна підтримка України" підтримали переважною більшістю голосів. Він дозволяє федеральному уряду "постачати ефективні, зокрема важкі озброєння та складні системи через Німеччину" в Україну. Експорт озброєнь обговорюватиметься у тісній співпраці з партнерами по НАТО.

Тисячі добровольців із Франції, Великої Британії, США, Китаю, Польщі та інших країн зараз воюють на боці України. У кожного солдата своя мотивація, Нгомадске [зібрало](#) їхні історії.

Сполучені Штати вивчають можливість включення Росії до свого списку країн-спонсорів тероризму, [повідомив](#) держсекретар США Ентоні Блінкен. Верховна Рада України [підтримала](#) звернення до Палати представників та Сенату Конгресу США із закликом визнати Росію державою-спонсором тероризму.

Нижня палата парламенту Канади офіційно [визнала](#) геноцидом дії Росії під час вторгнення в Україну — відповідну ухвалу було прийнято одностайно.

Палата представників Конгресу США [ухвалила](#) законопроект, який передбачає конфіскацію активів російських підсанкційних юридичних та фізичних осіб, а також містить положення, що конфісковані кошти мають передати Україні. Для набуття чинності законопроект має прийняти Сенат і підписати президент США Джо Байден. Глава Офісу президента України Андрій Єрмак [наголосив](#), що законопроект є рамковим, не встановлює механізм, а закладає політичну волю Конгресу і є першим кроком у напрямку майбутньої конфіскації російських активів на користь України.

Президент США Джо Байден [попросив](#) Конгрес виділити додаткові [33](#) мільярди доларів на допомогу Україні, більшість із цих коштів піде на оборону. За даними джерел Reuters, понад 20 мільярдів доларів хочуть направити на оборонну допомогу, 8,5 мільярда — на пряму економічну допомогу, а 3 мільярди — на гуманітарну допомогу та постачання продовольства. Також у Білому домі хочуть використати для підтримки України заморожені російські активи.

Крім того, Україна [отримає](#) додаткові 495 мільйонів євро із цільового фонду Світового банку.

США [розпочали](#) додаткову підготовку українських Збройних сил на американських військових об'єктах у Німеччині. Прессекретар Пентагону Джон Кірбі [зазначив](#), що Німеччина є одним із майданчиків, які США використовують для навчання ЗСУ за межами України. Інформацію про інші не розкрили.

Американський конгресмен Адам Кінзінгер [пропонує](#) використати армію США в Україні, якщо Росія застосує хімічну, біологічну або ядерну зброю - таку пропозицію містить внесена ним на розгляд Конгресу загальна [резолуція](#). Щоб ініціатива запрацювала, її мають ухвалити Палата представників, Сенат, а потім затвердити президент. Скільки триватиме розгляд – невідомо.

Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон 3 травня [оголосив](#) про новий пакет підтримки України у розмірі 300 мільйонів фунтів стерлінгів. Зокрема, найближчими тижнями Британія планує надіслати протикорабельні ракетні системи, броньовані машини, радары для визначення артилерії, дрони та

гуманітарну допомогу. Також Джонсон підкреслив, що Велика Британія намагається "зміцнити Україну настільки, щоб ніхто більше не наважився зазіхати на неї", і готова зробити для перемоги України все можливе.

Україна та Сполучене Королівство юридично [закріпили](#) скасування ввізного мита та тарифних квот у двосторонній торгівлі, підписавши відповідну угоду. Вона діятиме 12 місяців, але може бути продовжена за домовленістю між сторонами на новий термін.

Президент Європейської ради Шарль Мішель [підтримав](#) конфіскацію активів росіян, які перебувають під санкціями, з метою подальшого їх використання для відшкодування збитків, завданих Росією у війні проти України, зауваживши, що з правової точки зору цей процес є довгим і нелегким. Він зазначив, що доручив юридичній службі Європейської Ради знайти юридичне рішення відповідно до принципів верховенства права, яке полегшило б і уможливило конфіскацію подібних активів.

ПЛАНІ РОСІЇ НАВКОЛО "ДНЯ ПЕРЕМОГИ" 9 ТРАВНЯ: ЗМІ ЗАЯВЛЯЮТЬ ПРО МОЖЛИВОСТІ МОБІЛІЗАЦІЇ АБО АНЕКСІЇ ТАК ЗВАНИХ "Л/ДНР"

CNN із посиланням на чиновників США [пише](#), що 9 травня Росія може офіційно оголосити війну Україні замість "спецоперації", що стане приводом для широкої мобілізації російських резервних сил. Інші варіанти використання символічного значення та пропагандистської цінності "Дня перемоги" Росією включають анексію окупованих територій Луганської та Донецької областей на сході України, посилення наступу на Одесу або оголошення повного контролю над Маріуполем.

Посол США при ОБСЄ Майкл Карпентер [зазначив](#), що в США є розвідані, що Росія спробує анексувати Донецьку та Луганську області України в середині травня, а потім піти за таким же сценарієм у Херсонській області.

Секретар ради безпеки Росії Микола Патрушев [заявив](#), що у південних регіонах РФ необхідно забезпечити надійну роботу системи екстреного оповіщення населення та привести до належного стану бомбосховища.

Керівник розвідки Міністерства оборони України Кирило Буданов заявив, що мета окупантів – перемогти до 9 травня, але вони її досягти не зможуть – побічно це [визнає](#) і міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров. Кирило Буданов [вважає](#), що Росія готується відкрито оголосити мобілізацію людей на війну проти України.

За [даними](#) української розвідки, у прикордонних з Україною областях Росії [готуються](#) до епідемії холери, метою чого може бути звинувачення України у застосуванні біологічної зброї.

З початку російського вторгнення в Україну щонайменше у шести регіонах Росії сталися підпали військових комісаріатів, [повідомляє](#) "Російська служба ВВС", посилаючись на повідомлення російських ЗМІ та телеграм-каналів.